

ZÁZNAM DO KRONIKY OBCE

SLOVENSKÉ PRAVNO

za rok 1999

Kronikárka: Ružena Bohačíková

Počet strán: 9

1999

K 31. decembru 1999 má Slovenské Pravno 949 obyvateľov. Počas roka sa k trvalému pobytu prihlásilo 20 občanov a 10 sa odhlásilo. Narodilo sa 6 zdravých detí, a to 2 chlapci a 4 dievčatá. 5 detí sa narodilo na pôrodníckom oddelení martinskéj fakultnej nemocnice a 1 chlapček uzrel svetlo sveta doma v rodine Majerovcov.

Zomrelo 5 mužov vo veku 49,51,74,77,78 rokov a 7 žien vo veku 68,75,77,80,83,89 a 98 rokov. Najstaršou občiankou našej obce je teraz 92-ročná Mária Felcanová.

Ku koncu roka 1999 je v našej obci evidovaných 120 nezamestnaných v produktívnom veku, čo je viac ako 20%. Všetci poberajú finančnú podporu od štátu. Tento neblahý stav sa prejavuje aj na tržbách v obchodoch, reštaurácii a v hostinci. Ľudia nezarobia, nemôžu teda kupovať. Takisto preto nemôžu ani stavať.

V tomto roku nik nezačal stavať rodinný dom a ani nikto nedokončil už rozostavaný. Akurát súkromný podnikateľ, stolár, začal s rekonštrukciou stolárskej prevádzky. Veľká nezamestnanosť sa prejavuje aj pri zakladaní rodín. Len 7 dvojíc uzavrelo manželstvo, 4 páry mali občiansky sobáš na obecnom úrade a 3 páry v kostole podľa cirkevných obradov. A mládencov a dievčat súcich na manželstvo by bolo naozaj dosť. V našej obci je totiž 57 mužov 25 a viacročných, ktorí sú stále slobodní a 21 žien tiež 25 a viacročných, ktoré sa ešte nevydali. Máme teda neúrekom starých mládencov a starých dievok.

V celej našej obci je 275 obytných domov, z ktorých 35 nie je trvalo obývaných. Z nich je 5 veľmi schátraných, 21 je používaných ako chaty či chalupy a 9 domov čaká na predaj.

Prv než sa začalo s budovaním ďalšej časti chodníka, musela sa preložiť električká siet. Len projekt na to stál 15 tisíc korún a samotná prekládka 80 tisíc. Keďže obec má živnostenský list, mohla na stavbu chodníka zamestnať 7 ľudí z obce, ktorých odborne viedol bývalý obyvateľ obce Juraj Lamoš. Od apríla do novembra urobili chodník zo zámkovej dlažby v dĺžke 300 metrov. Zároveň osadili 10 stĺpov nového verejného osvetlenia. Celé to skrášlenie obce vyšlo na 1 milión 800 tisíc korún z obecného rozpočtu. A dosť. Na viac už peňazí nebolo, hoci plánov na vylepšenie obce bolo ešte veľa.

Hospodárstvo NOE je v likvidácii a dlhuje na daniach obecnému úradu za rok 1997 a 1998 až 580 tisíc korún. Dalo by sa za ne v obci niečo urobiť, ale zatiaľ je pohľadávka na krajskom súde a ktorie kedy bude vyrovnaná.

15. januára sa uskutočnilo 1. zasadnutie obecného zastupiteľstva v Sokolovni za účasti vyše 100 občanov, ktorí si vypočuli hodnotiacu správu za minulé volebné obdobie a plány na budúce. Veľká účasť svedčí o tom, že občanom záleží na stave svojej obce. Všetkých 12 poslancov a aj staronový starosta obce Dušan Blaško zložili sľub. Potom zvolili za zástupcu starostu obce Miroslava Brngála. Uzniesli sa tiež na zrušenie obecnej rady a ustanovení 4 stálych komisií. Ing. Marta Hružová sa stala predsedníčkou ekonomickej, sociálnej a zdravotnej komisie. Ing. Ľubomír Lichner predsedom komisie výstavby, územného plánovania, životného prostredia a verejného poriadku. Mgr. Anna Hončová predsedníčkou komisie kultúry, športu a školstva. Eva Pálešová sa stala predsedníčkou Zboru pre občianske záležitosti – človek človeku. Poslanci tiež schválili osoby oprávnené uzatvárať sobáše. Je to starosta obce Dušan Blaško, jeho zástupca Miroslav Brngál a Eva Pálešová. Schválili aj veliteľa Dobrovoľného požiarneho zboru Miloslava Jeleňa. Poslanci sa dohodli, že na zasadaní sa budú stretnať všetci pravidelne každé 2 mesiace a v prípade nevyhnutnosti aj inokedy. 1. plenárne zasadanie spestrili kultúrnym programom žiaci základnej školy, deti materskej školy a spevokol žien.

Miestna ľudová knižnica bola otvorená každý pondelok od 15. do 18. hodiny. Navštievovalo ju 75 dospelých a 33 detí do 15 rokov. Počas roka urobili 952 návštev a vypožičali si 7 302 kníh. K 4 276 knihám pribudlo 124 nových a 44 bolo pre opotrebovanosť vyradených.

Sociálne
pomery

Obecný
úrad

Miestna
Ľudová
knižnica

Za nové knihy zaplatila vedúca knižnice Božena Kubisová 11 020 Sk, na ktoré 10 380 Sk dal zo svojho rozpočtu obecný úrad a ostatné boli z poplatkov čitateľov.

Dobrovoľný požiarny zbor

Dobrovoľný požiarny zbor v Slovenskom Pravne má 93 členov, z toho 17 žien. Výbor má 19 členov, z toho 3 ženy. Veliteľom je Miloslav Jeleň starší. Členský príspevok ročne činí 20 korún. Počas roka mali 2 členské a 7 výborových schôdzí. Požiarnici sústavne udržiavajú výstroj a výzbroj v dobrom stave. Komisia určená obecným úradom vykonala v novembri inventúru a vyradila výstroj a výzbroj v hodnote 18 432 korún, pretože bola už k nepoužitiu.

Veliteľ požiarneho zboru sa zúčastnil školenia odbornej spôsobilosti, ktoré usporiadal Okresný úrad v Turčianskych Tepliciach. Naši požiarnici zasahovali pri požiari 20. mája o 23,10 hodine v miestnej reštaurácii. Požiar vznikol od mraziaceho pultu a rozšíril sa na skriňu, kde bola namontovaná aparátura na hru Keno. Zásah našich a aj požiarnikov z Turčianskych Teplic bol rýchly a účinný. Našťastie viackrát už „naostro necvičili“.

30. mája sa zúčastnili taktického cvičenia v našej obci, kde precvičovali hasenie senníka vo dvore NOE spolu s ďalšími požiarnikmi z nášho okrsku. Miestne tréningové cvičenie mali 25. septembra, kde hasili obytný dom v novej kolónii.

20. júna sa na miestnom ihrisku konalo okresné kolo previerky pripravenosti požiarnych družstiev dorastu a dospelých. Súťažilo 42 družstiev. Podujatie otvoril a prítomných privítal starosta obce Dušan Blaško. Na organizácii súťaže sa podieľal okrem nás aj Okresný výbor Dobrovoľného požiarneho zboru z Turčianskych Teplic. Členky miestnej organizácie Slovenského Červeného kríža zabezpečovali zdravotnú službu.

V júli sa naše družstvo zúčastnilo súťaže O putovný pohár primátora mesta Turčianske Teplice, ktorá sa konala v Dolnej Štubni. Z 12 družstiev sa naši umiestnili na 8. mieste. V novembri sa referent prevencie požiarov Miroslav Páleš zúčastnil celodenného školenia v Turčianskych Tepliciach. V apríli urobili dve skupiny požiarnikov preventívne protipožiarne prehliadky vo všetkých obytných domoch a prevádzkárňach v obci. Zistené nedostatky boli v určenom termíne odstránené.

Vo februári už tradične po celodennej fašiangovaní v dvoch skupinách, požiarnici večer usporiadali fašiangovú zábavu, kde prítomným podávali jedlo pripravené z „vyfašiangovaných“ klobás, slaniny a vajíčok.

Základná škola

Základná škola v Slovenskom Pravne má problémy s vykurovaním, s opravou strechy telocvične aj strechy v novšej časti školy, s opravou komína, so zatečenými stenami a stropom od dažďa. Prečo? Nie sú peniaze. Slovensko je poznačené hlbokou finančnou krízou. Tohto roku sa stalo, že neboli peniaze na zakúpenie čistiacich prostriedkov pre upratovačky, preto neraz umývali školské priestory len čistou vodou. A teplota v triedach? Pre nedostatok uhlia, ktoré nebolo za čo kúpiť, žiaci sa neraz učili vo vetrovkách. Hoci podmienky boli stážené, škola fungovala stále. Žiaci vykazovali dobré výsledky na vyučovaní aj mimo neho. Napríklad 14. januára sa v Turčianskych Tepliciach konalo okresné kolo v prednese rozprávok a naše žiačky 5. ročníka Denisa Húsová Lídia a Sopóciová sa umiestnili na 1. a 2. mieste. 25. januára v našej telocvični bolo okresné kolo vo volejbale a naši boli na 2. mieste. 29. januára v piatok žiaci dostali polročné vysvedčenie a 1. februára, teda v pondelok mali polročné prázdniny. 2. februára sa ale nezačalo učiť, lebo okresný hygienik vyhlásil do 12. februára chrípkové prázdniny, takže učiť sa začalo až v pondelok 15. februára. Na našej škole žiadna epidémia chrípky nebola, len vraj v rámci celého Slovenska. Školstvo takto ušetrilo peniaze za kúrenie aj na platoch učiteľov, lebo žiadne nadpočetné hodiny, odmeny ani osobné ohodnotenie sa v tej dobe nevyplácali. 22. až 26. februára žiaci 7. ročníka mali na Šiancoch povinný lyžiarsky výcvik za krásneho slnečného počasia a pri dostatku snehu. Vo februári sa žiak 8. ročníka Tomáš Simonides zúčastnil krajskej olympiády ruského jazyka v Žiline a umiestnil sa na 4. mieste. 1. marca začali týždenné jarné prázdniny. 10. marca družstvo žiakov 8. triedy sa v okresnej súťaži v stolnom tenise umiestnilo na 1. mieste. Družstvo dievčat 5. a 6. ročníka vo vybíjanej je

tiež najlepšie v okrese.

Aj recitátorov na škole máme dobrých. Žiačka 8.ročníka Martina Brngálová získala v okresnom kole súťaže Hviezdoslavov Kubín v prednese prózy 1.miesto a žiak 3.ročníka Roman Zachar vo svojej kategórii tiež 1.miesto. Konalo sa ešte mnoho iných súťaží, kde naši žiaci dokázali svoje vedomosti aj fyzické schopnosti. Napríklad v máji Hliadka mladých zdravotníkov zo 4.triedy na súťaži v Martine sa z 34 družstiev umiestnila na 7.mieste. Alebo 8. a 9.júna sa na Športových hrách Horného Turca zúčastnilo 18 našich žiakov a doniesli si 24 medailí, z toho 5 zlatých. Žiak 6.ročníka sa zúčastnil okresnej súťaže matematickej olympiády a získal 1.miesto. To všetko svedčí o dobrej práci pedagógov aj žiakov.

V prvej polovici júna sa uskutočnili školské výlety triednych kolektívov autobusmi do bližších aj vzdialenejších miest. 30.júna bol na nádvorí školy slávnostne ukončený školský rok. Žiaci v triedach dostali vysvedčenie a 23 deviatakov sa rozlúčilo so základnou školou. V tomto školskom roku 1998/1999 už všetci žiaci povinnú školskú dochádzku ukončili 9.ročníkom. Z 23 odchádzajúcich žiakov bude 1 žiačka v septembri pokračovať v štúdiu na gymnáziu, 1 žiak na strednej odbornej škole, 8 žiakov na stredných odborných učilištiach s maturitou a 11 žiakov na odborných učilištiach. 2 žiaci zo špeciálnej triedy pre mentálne retardované deti odišli na špeciálne odborné učilištie. Štyria žiaci 4.ročníka boli po prijímacích skúškach prijatí na osemročné gymnázium a odišli študovať do Turčianskych Teplic.

Školský rok 1999/2000 sa začal 2.septembra slávnostným nástupom v telocvični školy vystúpením našich mažoretek. Prváčikov privítali najstarší žiaci malým darčekom, ktorý kúpil Obecny úrad v Slovenskom Pravne. Žiakov privítal riaditeľ školy Mgr.Juraj Kamarýt. V tomto školskom roku je na škole 238 žiakov, a to 113 chlapcov a 125 dievčat. Zo Slovenského Pravna je 108 žiakov, a to 55 chlapcov a 53 dievčat.

Žiaci so svojimi učiteľmi pripravili hodnotný kultúrny program, s ktorým vystúpili 19.decembra o 14.hodine v Sokolovni v programe „Krok za krokom k Vianociam“. Pred odchodom na vianočné prázdniny mali v telocvični diskotéku pri vyzdobenom stromčeku a s Mikulášom, ktorý každého obdaril darčekom, čo pripravili rodičia.

Klub
dôchodcov

Klub dôchodcov má 42 členov a od tohto roku ich Klub sa stal členom Jednoty dôchodcov na Slovensku. Ročné členské je 20 korún, z čoho 10 korún odvádzajú na ústredie Jednoty dôchodcov. Zástupca Jednoty dôchodcov pán Jusko ich na členskej schôdzi oboznámil napríklad s tým, aké povinnosti má obecný úrad voči starším občanom, že dôchodcovia môžu ísť na rekreáciu a platia len časť celkovej ceny a odpovedal na rôzne otázky.

Členovia Klubu aj tohto roku aspoň raz mesačne sa zišli vo svojej miestnosti v bývalej materskej škole a vždy im bolo spolu dobre. Napríklad vo februári si urobili spoločné fašiangy s pohostením a spomienkami na mladosť. Vtedy sa od soboty do utorka tancovalo a o polnoci sa pochovávala basa. V marci si posedeli pri knihách a spomíinali na ešte nedávne oslavy Medzinárodného dňa žien, ktoré bývali 8.marca. V apríli uplynulo 54 rokov od oslobodenia obce a zase boli v spomienkach pri posledných chvíľach vojny. V máji skrášľovali okolie svojho Klubu a kvetinovú záhradku pri ňom. V júni a v júli používali okná a urobili veľké upratovanie. V auguste sa za pekného počasia vybrali do prírody, posedeli si v krásnom prostredí a na ohničku opekali slaninku a špekačky.

21.septembra im starosta obce zdarma poskytol autobus a oni sa vybrali na výlet do Gaderskej doliny. Aj keď tam boli aj minulý rok, zase sa tam cítili príjemne. Navštívili aj Blatnicu, ktorá sa im páčila svojou čistotou a usporiadanosťou. V októbri sa všetci zúčastnili na posedení z príležitosti Mesiaca úcty k starším, ktoré bolo v Sokolovni. Starosta obce Dušan Blaško mal pekný príhovor a žiaci základnej školy aj deti materskej školy im predviedli milý kultúrny program. Na novembrovej schôdzi si spomenuli na všetkých členov, ktorí sa už odobrali do „večných lovišť“. Potom sa venovali ručným práciam. Háčkovali, vyšívali a robili ozdoby na vianočný stromček. V decembri sa zišli už vo vianočnej atmosfére a navzájom si radili pri pečení vianočného pečiva. Ani raz nezabudli na svojich jubilantov a pri každom výročí

či sviatku im zablahoželali.

Slovenský
Červený
kríž

Rok 1999 sa niesol v znamení 80.výročia vzniku Československého Červeného kríža. Miestny spolok Slovenského Červeného kríža má 135 členov. Každý rok veľa členov darovalo bezplatne krv. Boľ to vždy hromadný odber organizovaný našim spoškom a plánovaný transfúznu stanicou v Martine. A práve v tomto jubilejnom roku sa spoločný odber neuskutočnil, lebo bol nedostatok transfúznych súprav. 30 našich členov bolo podľa potreby darovať individuálne krv, za čo im patrí vďaka.

Územný spolok Slovenského Červeného kríža Turiec so sídlom v Martine poslal našej organizácii zoznam bezpríspevkových darcov krvi, ktorí bolo v rokoch 1992 až 1999 ocenení plaketou Prof. MUDr. Jána Jánskeho. Zlatú plaketu získal Ing. Ján Páleš, striebornú Otto Páleš, Matúš Bočkaj, Vladimír Ďanovský, Karol Gažik, Miroslav Kmet, Emil Páleš, Ján Snovák, Ivan Kalnický a bronzovú Peter Hrúz, Pavol Svitač, Milan Rajnak, Jozef Jeleň, Vladimír Hupka, Dušan Kubis, Jozef Páleš, Miloslav Jeleň, Miroslav Masný, Anton Ševčík, Roman Kmet, Juraj Mauer a Miroslav Páleš. K týmto darcom by som mohla pripisať mená ešte ďalších 41 našich občanov, ktorí darovali svoju krv viackrát, ale nie toľkokrát, aby získali niektorú z plaket. Je to naozaj krásne mať toľko vzácnych ľudí v jednej neveľkej obci.

12 členiek nášho spolku sa v máji zišlo na miestnom cintoríne s pracovným náradím a vykosiли trávu, vytrhali burinu a vysadili kvety okolo Domu smútku.

V júni spolu s obecným úradom zorganizovali divadelné predstavenie ochotníkov zo Žabokriek, ktorí v Sokolovni predviedli divadelnú hru Jána Chalúpku „Starý zaľúbenec“. Účasť na predstavení bola neobyčajne veľká a spokojnosť s ním tiež.

Na každom športovom podujatí vždy 2 členky tvorili zdravotnú hliadku, aby v prípade potreby bola pomoc nablízku.

Z príležitosti 80.výročia vzniku Československého Červeného kríža boli Územným spolkom Slovenského Červeného kríža v Martine ocenení za zásluhy a rozvoj činnosti Červeného kríža na Slovensku tieto členky: Ružena Bohačíková, Marta Hupková, Anna Kardošová, Božena Kubisová, Libuša Lustigová, Magdaléna Pálešová a Elena Rumpelová.

MUDr. Máriu Galčíkovú navštievujú pacienti z 23 obcí v našom regióne. Je to súkromná lekárka pre dospelých. Za lekárske úkony jej platia zdravotné poistovne. Sú však aj úkony, ktoré poistovňa nepreplatí a platí si ich priamo pacient. Napríklad očkovanie proti chrípke poistovňa zaplatí len pacientovi nad 65 rokov alebo pacientovi s ochorením, ktoré priznal revízny lekár. Ináč jedna injekcia, ktorá chráni pred chrípkou jeden rok stojí 170 korún. Očkovanie sa robí v októbri až novembri. Tohto roku o túto službu požiadalo vyšे 200 dospelých.

MUDr. Jana Pavlíková je gynekologička a ju navštievujú pacientky zo 17 obcí. Je tiež súkromnou lekárkou.

MUDr. Katarína Michalová je detskou lekárkou a ordinuje denne len 4 hodiny. Je zamestnankyňou Polikliniky v Turčianskych Tepliciach. Má pacientov z 10 obcí.

MUDr. Ivana Martincová 8.novembra nastúpila do zubnej ambulancie, v ktorej sa od 15.júna neordinovalo a dovtedy len 2-krát v týždni. Zubná lekárka je zamestnankyňou Polikliniky v Turčianskych Tepliciach.

V júni 11 detí skončilo dochádzku v materskej škole, lebo v septembri nastupovali do 1.ročníka základnej školy. Značné percento trojročných detí prichádza do materskej školy so značnými rečovými vadami, preto mnohé po doporučení učiteliek navštievujú logopedickú ambulanciu v Turčianskych Tepliciach. Aj tak mnohé ešte prichádzajú do 1.ročníka s rečovou vadou.

V septembri bolo do jeden a pol oddelenia materskej školy zapísaných 38 detí. Starajú sa o ne 3 učiteľky a 1 riaditeľka, školníčka, kuchárka a kurička. V budove je ústredné kúrenie s pecou na pevné palivo.

Okrem pravidelnej plánovanej výchovno-vzdelávacej činnosti nacvičujú učiteľky

Zdravot-
níctvo

Materská
škola

s deťmi kultúrne programy, s ktorými vystúpili v Klube dôchodcov, na členskej schôdze Červeného kríža, na Dni matiek v Sokolovni a 19.decembra v programe „Krok za krokom k Vianociam“, kde zožali obrovský potlesk mažoretky so svojimi malými a ešte bacuľatými nožičkami.

Tieto rozkošné mažoretky sa predstavili aj v galaprograme v Turčianskych Tepliciach na záver celoslovenského podujatia Turčiansky štvorlistok. Bol to 2-dňový seminár zameraný na predškolskú výchovu detí. Aj tam sa dievčatká veľmi páčili.

4-ročná Veronika Hanková sa zúčastnila speváckej súťaže „Turčiansky sláviček“ v Turčianskych Tepliciach a obsadila 3.miesto.

Sokol

Miestnu organizáciu Telocvičnej jednoty Sokol drží nad vodou obecný úrad, ktorý aj tohto roku vyčlenil pre nich 80 tisíc korún z obecného rozpočtu, aby mohli zaplatiť za elektrinu, vodu, cestovné na futbalové zápasy a podobne. Najviac sa činil futbalový oddiel. Mužstvo dospelých pod vedením trénera Jozefa Páleša sa v súťaži jeseň 1998 až do letných mesiacov 1999 umiestnilo v najvyšszej oblastnej súťaži Turca na krásnom 5.mieste. Prečo na krásnom? Lebo v súťaži bolo 16 družstiev. Dorastenci sa tiež umiestnili dobre. Zo 14 družstiev boli na 6. mieste a družstvo žiakov zo 14 účastníkov na 5. mieste. Bol to teda vydarený rok pre pravňanský futbal, veď dospelí sa tak dobre neumiestnili od roku 1971, kedy boli na 4.mieste.

Jeseň 1999 už nezačali tak úspešne, ale snáď to v pokračovaní súťaže v roku 2000 vylepšia. Zatial je mužstvo dospelých na 12.mieste a dorast na 10. Len žiaci sú zatiaľ výborní na 1.mieste.

Tento rok bol pre náš futbal významný aj preto, lebo sme si pripomenuli 50.výročie vzniku organizovaného futbalu v našej obci. Futbal sa sice hrával aj predtým, ale až v roku 1949 sa vytvoril futbalový oddiel, ktorý sa zapojil do súťaže. Z tejto príležitosti zorganizoval výbor Sokola a z neho hlavne Alojz Vríčan, Ján Fontány a Miroslav Brngál za pomoci obecného úradu a hlavne starostu obce Dušana Blašku 1.augusta spomienkové stretnutie s futbalovým turnajom. Osobitne boli pozvaní dvaja hráči z 1. futbalového oddielu, a to Peter Čierny a Slavomír Chvojka a tiež o niečo mladší hráči – pamätníci Milan Paulíny, Peter Lichner, Libor Ličko, Miloslav Smieško a Slavomír Lukáč. Najviac sa pravňanskému futbalu darilo v 60-tych rokoch. Z tejto éry to boli bratia Bročkovi, Ivan Simonides, Jozef Kuka a terajší starosta Dušan Blaško. Po futbalovom turnaji pri chutnom guláši a dobrom vínkou si zaspomínali na staré futbalové časy, na góly a na tých futbalistov, čo sa tejto chvíle nedožili. Priateľský turnaj vyhrali futbalisti z Rudna pred nami a za nami bolo Brieštie a Jasenovo.

Poľnohos-podárstvo

Poľnohospodárska pôda, ktorá patrí do katastra obce je toho roku v prenájme spoločnosti s ručením obmedzeným Turiec AGRO. Dane voči obecnému úradu majú vyrovnané, ale predohľadzajúca spoločnosť NOE dodnes dlhuje na daniach obecnému úradu vyše pol milióna korún.

Tohto roku dosiahli takéto hektárové výnosy. Tritikale /kríženec jačmeňa, pšenice a raže/ 33,4 q, jačmeň 26,2 q, pšenica 28,1 q, kukurica 266 q, lucerka 45 q, zemiaky 100 q, repka olejka 1,2 q. V chove mali 148 dojníc, 250 kusov mladého hovädzieho dobytka, 180 kusov teliat a 90 býkov na výkrm.

Fara kato-lícka

1.júla odišiel katolícky kňaz Ján Gál, ktorý tu pôsobil 6 rokov, na štúdium do Írska. Na jeho miesto nastúpil 33-ročný kňaz Pavel Pakoš. Počas roka v našej obci bolo 6 pohrebov, 4 sobáše a 2 krsty podľa obradov rímsko-katolíckej cirkvi. 10 žiakov 3.ročníka základnej školy bolo na prvom svätom prijímaní. Každú nedelu o 10,45 hodine bola v kostole svätá omša a cez týždeň vždy o 17. alebo 18.hodine. Hodiny náboženskej výchovy mal katolícky kňaz v základnej škole 2-krát v týždni. V 1. až 4.ročníku je náboženská výchova nepovinne voliteľný predmet. To znamená, že žiak sa môže naň prihlásiť a navštěvovať vyučovacie hodiny. V 5. až 9.ročníku je to povinne voliteľný predmet. Znamená to, že žiak je povinný sa prihlásiť na náboženskú alebo etickú výchovu. Ak chce, môže navštěvovať hodiny obidvoch predmetov. Z 1. až 4.ročníka chodilo na katolícku náboženskú výchovu 33 žiakov a z 5. až 9.ročníka 30

Fara evan-
jelická

žiakov.

V apríli 1998 prišla do evanjelického cirkevného zboru v Slovenskom Pravne farárka Zlatica Ďanovská. Počas celého roka sa služby božie konali v evanjelickom kostole v nedeľu o 10.45 hodine a v pracovných dňoch o 17.hodine. V nedeľu býva na službách božích okolo 50 ľudí, na sviatky až 300 a vo všedný deň okolo 10 ľudí. Za celý rok na večeru pánovu pristúpilo 93 komunikantov /20 mužov a 73 žien/.

V máji sa konal v zborovej miestnosti farského úradu misijný večer o náboženskom živote evanjelickej cirkvi vo Fínsku. Diapoziťvy premietala a súčasne rozprávala fínska farárka Hilvelíza Ukkonen, ktorá už 5 rokov je na misiach v Bratislave. Podujatia sa zúčastnilo 17 ľudí.

Pred Vianocami sa v kostole predstavil cirkevný spevácky zbor mužov a žien z Krpelian so svojim vianočným programom. Bol to vyše hodinový kultúrny zážitok. Vstupné bolo dobrovoľné a celé sa venovalo na výstavbu chrámu Božieho v Krpelanoch. Medzi sviatkami mal v kostole koncert spevokol z Martina.

Počas roka bol v kostole 1 sobáš, 8 pohrebov a 3 krsty novorodeniatok podľa obradov evanjelickej cirkvi .Evanjelická farárka Zlatica Ďanovská vyučuje náboženskú výchovu 5 hodín týždenne na základnej škole. Z 1. až 4.ročníka ju navštievuje 28 žiakov a 5. až 9.ročníka 31 žiakov.

Evanjelický zbor odoberá a požičiava veriacim tieto časopisy: Evanjelický posol spod Tatier, Cestou svetle, Evanjelický východ, Cirkevné listy a detský časopis Dúha.

Tohto roku evanjelický zbor kúpil hasiace prístroje do kostola a do fary. Firma Ing. Uhliarika z Kľačian postavila pre faru čističku odpadových vôd. Veriaci svojpomocne vyrobili betónové tvárnice a vyložili nimi jarky, ktoré odvádzajú dažďovú vodu z fary aj kostola..

V rámci reštitúcií bol evanjelickej cirkvi vrátený majetok Je to budova bývalej evanjelickej školy, kde je teraz pošta, poľnohospodárska pôda a lesy. Pošta zatial nájom nezaplatila. Cirkev uzatvorila nájomnú zmluvu s Poľnohospodárskym družstvom Dubové a Agro Turiec o prenájme cirkevných pozemkov a nájomnú zmluvu o prenájme lesnej pôdy so štátnymi lesmi.

Od polovice tohto roku sa spolok žien volá len Únia žien. V našej obci je v nej organizovaných 62 žien. Najaktívnejšia časť tohto spolku je spevokol pod vedením miestnej učiteľky základnej školy Mgr. Anny Hončovej. 26.júna boli vystupovať na folklórnych slávnostiah v Blatnici, 7.júla spievali pri ekumenických pobožnostiach v kultúrnom dome v Jasenovom. V tento deň sa tam konal aj výstup na Vyšehrad k dvojkrižu za účasti poslancov za Slovenskú národnú stranu /Anna Malíková, Vítazoslav Móric a ďalší/. Na výstupe sa zúčastnila väčšina členiek. Na vrchole Vyšehradu spievali aj s ostatnými účastníkmi, ktorých bolo okolo 200, slovenské národné piesne.

Spevokol žien svojimi piesňami sprevádza mnohé občianske aj cirkevné sobáše a pohreby. Pri kultúrnom podujatí v Sokolovni „Krok za krokom k Vianociam“ členky Únie žien odovzdali každému účastníkovi vianočný pozdrav s priánim všetkého dobrého do roku 2000. Pozdravy si vyrobili svojpomocne.

Aj v tomto roku 6-krát vypožičali riad zo „svadobky“. Z príležitosti ukončenia fašiangov boli členky výboru a spevokol žien pozvané kultúrnym strediskom z Martina na spoľočné posedenie v Strojári. Popoludní navštívili aj múzeum Martina Benku.

Počet členov Strany demokratickej ľavice v našej obci klesol v tomto roku zo 16 na 15. V auguste pri oslavách výročia Slovenského národného povstania položili kyticu k pamäti padlých. V septembri členovia aj s rodinnými príslušníkmi urobili si dvojdňový výlet na poľovnícku chatu v Hadvige.

Obecná organizácia Hnutia za demokratické Slovensko má 18 členov. Predsedom je Anton Ševčík, podpredsedom Peter Hrúz, tajomník Ing. Ľubomír Lichner, pokladník Anna Ševčíková a člen výboru je Ondrej Timko. V máji z príležitosti Dňa matiek mali slávnostnú členskú schôdzku aj s rodinnými príslušníkmi. V júni mali členskú schôdzku, na ktorej

Demokra-
tická únia
žien

Strana
demokra-
tickej
ľavice
Hnutie za
demokra-
ticke

Slovensko	z príležitosti Medzinárodného dňa detí rozdali deťom svojich členov darčeky. V júli všetci členovia boli pri vatre zvrchovanosti na tanečnom kole. V auguste si spolu s rodinnými príslušníkmi urobili výlet na Sokolskú skalu. Zúčastnili sa aj osláv 55.výročia Slovenského národného povstania na námestí pri pomníku padlých. V decembri mali výročnú členskú schôdzku, na ktorej deti svojich členov obdarovali mikulášskym balíčkom sladkostí.
Kresťansko-demokratické hnutie	Od roku 1991 je v našej obci Kresťansko-demokratický klub Kresťansko-demokratického hnutia. Má 105 členov. Predsedom je Vladimír Vráb, podpredsedom Jozef Smieško, kultúrnym referentom je Mgr. Anna Hončová, pokladníkom Agneša Kováčiková, agitačným referentom Margita Lovássová a členom výboru Margita Vrábová.
Lesná správa	Členovia Kresťansko-demokratického klubu opravili v tomto roku historický kamený mûr okolo katolíckeho kostola. Bola to práca v hodnote vyše poľ milióna korún.
Poľovnícke združenie Holý vrch	Zhruba dve tretiny lesnej pôdy v katastri obce bolo postupne po roku 1989 vydané majiteľom. Na väčšine hospodári Lesná správa v Slovenskom Pravne, štátny podnik, ktorému vlastníci dali lesné plochy do prenájmu.
	Činnosť Poľovníckeho združenia Holý vrch prebiehala v tomto roku podľa prijatých plánov a rozhodnutí. Jeho činnosť riadil 7-členný výbor, ktorý zasadal 4-krát za celý rok. Všetci členovia sa zišli na schôdzki 3-krát, kde riešili aktuálne otázky združenia.
	Pod vedením povereného člena Jozefa Grígera poľovníci tohto roku dokončili opravu svojej chaty v Hadvige a slávnostne ju otvorili. Radosť z úspechu kalí fakt, že otvorenia sa nezúčastnili všetci členovia Holého vrchu.
	Hlavnou náplňou činnosti poľovníkov je výkon práva poľovníctva, teda nielen odstrel zveri, ale rovnako aj starostlivosť o ňu. Takže ako vždy aj tohto roku v lete kosili a sušili seno a dávali do krmelcov. Pre zver kúpili aj kukuricu a obilné odpadky. Pravidelne dopĺňovali soľníky.
	V tomto roku ulovili 10 jelenov, 7 jeleníc, 8 jelienčat, 4 srnce, 4 srny, 3. srnčatá, 1 dospelého diviaka, 1 lanštiaka, 8 diviačat, 10 divých kačíc, 1 holuba hrivnáka, 6 lišok obyčajných, 4 túlavé psy a 6 túlavých mačiek. 964 kg zveriny predali nákupným organizáciám a 1513 kg si rozdelili medzi sebou.
	Najsilnejšieho jelená ulovil Ľubomír Hrúz s bodovou hodnotou 191,14 bodov CIC. Najsilnejšieho srnca ulovil Jozef Gríger s bodovou hodnotou 76,22 bodov CIC. Medzi diviačou zverou nebola žiadna pozoruhodnejšia trofej.
	Aj tohto roku prostredníctvom cestovnej kancelárie prišiel host' na odstrel jelená. Jeho lov bol neúspešný, preto žiadne koruny do pokladne poľovníckemu združeniu nepribudli. Poslali aj žiadosť na odstrel medveďa hnedejho vo svojom združení na Ministerstvo životného prostredia, ale zatial povolenie nedostali.
	Stále pokračujú v držbe s poľovníckym združením v Horných Salibách, kde niekol'ko našich poľovníkov bolo na spoločnej poľovačke na drobnú zver. Od nich tu boli v čase jelenej ruje 5 poľovníci a jeden strelil jelená ihličiaka. Jelenia ruja bola vcelku nevydarená, lebo počas celej bolo počasie takmer letné.
Rôzne	11.augusta pozorujeme odrazom cez ďalekokohľad na bielom papieri zatmenie Slnka. Obloha je bez jediného obláčika, ochladilo sa na 19° C. Chvíľu predtým bolo $+25^{\circ}$ C. Postupne sa jas stráca, o 11.40 hodine letného času je už zvláštne prítmie, také desivé, niečo také ako pred búrkou. Tažko je to opísat', lebo tiene sú ostré, ale jas je zvláštny. Postupne jasu ubúda, prítmie je najväčšie asi o 11.50 hodine a tiene sú stále ostré. Cez optiku ďalekokohľadu je zatmenie. Pomaličky sa desivé prítmie stráca, pribúda jasu, o 12.10 hodine ešte nie je úplne jasno a o 12.19 je zase krásny slnečný deň.
	28.augustaboli na námestí pri pomníku padlých oslavu 55.výročia Slovenského národného povstania a večer pri tanečnom kole horela vatra ako spomienka na padlých partizánov.
	17.októbra o 14. hodine obecný úrad spolu s miestnym spolkom Slovenského Červe-

ného kríža pripravil v Sokolovni posedenie s občanmi nad 55 rokov pri živej hudbe z Martina. Programom sprevádzala a vtipy rozprávala pani Palečková z Mošoviec. Vystúpili aj deti z materskej školy so svojim kultúrnym programom a spevokol našich žien. Výbor Slovenského Červeného kríža mal vo vedľajších priestoroch otvorený bufet, kde bolo možné kúpiť víno, nealkoholické nápoje a rôzne sladkosti. Všetko bolo pripravené výborne, prítomným sa prihovoril starosta obce Dušan Blaško, nálada bola dobrá, až na to, že zo 170 občanov nad 55 rokov prišlo len 46.

Ked'že známy a mnohými divákmi a poslucháčmi oblúbený humorista Rast'o Piško z Abramovej, navštevoval tunajšiu školu v rokoch 1973 až 1977 ako žiak 6. až 9. ročníka, bola agentúra HATRICK z Bratislavы v októbri na našej škole. Natáčali odpovede niekoľkých žiakov na otázky týkajúce sa tohto humoristu do televíznej relácie Bonzáčik Do 8. ročníka chodí jeho neter z Abramovej, takže aj ona odpovedala na všetecné otázky. Najvtipnejšie odpovede sme asi o mesiac videli v televízii.

19. decembra o 14. hodine v Sokolovni bolo veľmi krásne kultúrne podujatie s názvom „Krok za krokom k Vianociam“. O náplň sa postarali základná a materská škola so svojím tematickým programom, evanjelická farárka, ktorá s deťmi tiež pripravila vianočný kultúrny program, spevokol žien a Zbor pre občianske záležitosti, ktorý svojim vystúpením sprevádzal prítomných celoročným dianím v obci. Uviedli napríklad počet narodených, zomretých občanov, počet žiakov v základnej aj materskej škole, novomanželov, darcov krvi a podobne. Podujatie trvalo plné dve hodiny a sála naplnená na prasknutie svojim častým potleskom dávala najavo svoju spokojnosť.

V rodine Kristiána Vagaského v Martine mali Vianoce poznačené značnou neprijemnosťou. Prečo? Vedľa hlavnej cesty oproti samoobsluhe kúpili dom, ktorý vyše 20 rokov bol neobývaný. Prestavovali ho na bývanie cez víkendy. Takmer všetko už mali hotové, keď v noci z 19. na 20. decembra prišli zlodeji – odborníci a odviezli ešte nevybalený plynový sporák a už zapojenú plynovú pec na ústredné kúrenie odmontovali tak odborne, že nič pri tom nepoškodili. Do domu sa dostali cez dvere odzadu, kde ešte plánovali pristaviť ďalšiu izbu. Vedľa kľúčky vyrézali otvor, ktorým prestrčili ruku a kľúčom zastrčeným v zámke zvnútra dvere otvorili. Spôsobili škodu za vyše 50 tisíc korún. Polícia prišla, zobraťa odtlačky, spísala záznam a doteraz nezistila nič.

V hniezde na kaštieli opäť hniezdil párik bociana bieleho /Ciconia ciconia/ a úspešne vyviedol 3 mláďatá. V skalnom hniezde na Sokole hniezdil výr skalný /Bubo bubo/ a vyviedol 1 mláďa, ktoré okrúžkoval môj manžel Ladislav Bohačík.

Od roku 1982 chová manžel v priestannej voliére orla skalného /Aquila chryzaetus/, ktorého sokoliarsky cvičí. Už niekoľkokrát ho mohli vidieť diváci aj na televíznej obrazovke a „zahral“ si aj v prírodopisnom filme. V ďalšej peknej voliére chováme rodinného maznáčika medvedíka čistotného /Procion lotor/, ktorého sme ako 6-týždňové mláďatko kúpili v roku 1991 v zoologickej záhrade v Chomutove. Aj on už viackrát bol obdivovaný televíznymi divákmami. V jeho jedálničku na prvom mieste sú detské piškóty.

V tomto roku bola mimoriadne veľká úroda vlašských orechov.

Celý január je mrazivý s teplotami od -1 až do -10°C. 7. februátra po celodennom snežení pribudlo skoro pol metra snehu. Sneží ďalej a 11. februára víchrica narobila také záveje, že autobus z Turčianskych Teplíc sa k nám dostať len cez Moškovec. Sneží ďalej a snehu je toľko, že za tých 27 rokov, čo tu bývame ho toľko ani raz nebolo. Teploty až -11°C. Jar prišla koncom marca, leto je horúce a je veľmi málo zrážok. Zemiaky už v polovici augusta majú vŕňať úplne suchú a začínajú sa vyberať. Aj jeseň je suchá a teplá. Až 5. októbra konečne prší. Aspoň polia sa dali lepšie pororať. 18. októbra ráno je -4°C, 20. až -7. Ale 21. je zase +5°C, 26. októbra +13 a 1. novembra +15°C. 17. novembra poletuje prvý sneh a do 19. je súvislá snehová pokrývka. December snehu ešte prídá. 20. decembra ráno je -16°C. Štedrý deň je krásny biely pri -12°C cez deň. 26. sa oteplilo na -2 a riadne sneží. Aj 27. decembra sype

ako z vreca a 30.decembra je -12°C a aj Silvester je krásne biely a rovnako mrazivý.

Zapísala obecná kronikárka Ružena Bohačíková.

Zápis do kroniky za rok 1999 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 5.decembra 2000 v Slovenskom Pravne.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Ruženka Bohačíková".